

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmma Totivs Theologiæ S. Thomæ Aqvinatis, Doctoris Angelici Ordinis Prædicatorum

Tertiæ Partis Volumen Secundum

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Romæ, 1619

Vtru[m] solius hominis iusti sit manducare sacramentaliter? 3

urn:nbn:de:hbz:466:1-38725

Utrum solus homo iustus possit Christum sacramentaliter manducare?

480

4. di. 9. a.

2. q. 1. q.

2. q. a. 3.

q. 2. c. fi.

q. di. 12.

q. 1. a. 2.

q. 2. co.

* tra. 25.

in lo. pa-

rū ante

me to. 9.

refertur

de cōf. di.

2. ca. Ut

qd paras

† 2. 2. q.

4. ar. 5.

* q. prac.

a. 4. ad 3.

arg.

AD tertium sic proceditur. Videtur, quod nullus possit manducare Christum sacramentaliter, nisi homo iustus. Dicit enim Aug. * in lib. de remed. pœnitentiæ, Ut quid paras dentem & ventrem? crede, & manducaſti. Credere enim in eum, hoc est panem viuum manducare. Sed peccator non credit in eum: quia non habet fidem formatam, ad quam pertinet credere in Deum: ut in 2. parte habitum est †. Ergo peccator non potest manducare hoc sacramentum, quod est panis viuus.

¶ 2 Præterea, Hoc sacramentum maxime dicitur esse sacramentum charitatis: ut supra dictum est *. Sed sicut infideles priuantur fide, ira omnes peccatores priuantur charitate. Infideles autem non videntur posse sacramentaliter sumere hoc sacramentum: cum in forma huius sacramenti dicatur, mysterium fidei. Ergo pari ratione neque aliquis peccator potest corpus Christi sacramentaliter manducare.

¶ 3 Præterea, Peccator magis est abominabilis Deo, quam creatura irrationalis. Dicitur enim in Psal. 48. de homine peccatore. Homo cum in honore esset, non intellexit: comparatus est iumentis insipientibus, & similis factus est illis. Sed animal brutum (puta, mus aut canis) non potest sumere hoc sacramentum: sicut etiam non potest sumere sacramentum baptisimi. Ergo videtur, quod pari ratione neque peccatores hoc sacramentum manducant.

SED contra est, quod super illud Ioan. 6. (Patres vestri manducauerunt manna in deserto, & mortui sunt) dicit Aug. * Multi de altari accipiunt, & accipiendo moriuntur: vnde dicit Apost. Iudicium sibi manducat & bibit. Sed non moriuntur sumendo nisi peccatores. Ergo peccatores corpus Christi sacramentaliter manducant, & non solum iusti.

RESPONDEO dicendum, quod circa hoc quidam anti-

prac. 26. 7

Io. parū

à me sup

illud: Ego

sū panis

vita, 8. 9.

antiqui errauerunt, dicentes quòd corpus Christi nec etiam sacramentaliter à peccatoribus sumitur: sed quam cito labijs peccatoris contingitur, tam cito sub speciebus sacramentalibus desinit esse corpus Christi. Sed hoc est erroneum: derogat enim veritati huius sacramenti, ad quam pertinet (sicut supra dictum est *) quòd manèribus speciebus corpus Christi sub eis esse non desinat. Species autem manent, quamdiu substantia panis maneret, si ibi adesset, vt supra dictum est †. Manifestum est autem, quòd substantia panis assumpta à peccatore, non statim esse desinit, sed manet quamdiu per calorem naturalem digeratur. Vnde tamdiu corpus Christi sub speciebus sacramentalibus manet à peccatoribus sumptis. Vnde dicendum est, quòd peccator sacramentaliter corpus Christi manducare potest, & non solum iustus.

q. 76. a. 6.
a. 3. q.
77 a. 8.
q. 77. a. 5.
q. 8.
alijs eiusdem q.

Ad primum ergo dicendum, quòd verba illa, & similia sunt intelligenda de spiritali manducatione, quæ peccatoribus non conuenit. Et ideò ex prauo intellectu horum verborum videtur prædictus error processisse, dum nescierunt distinguere inter corporalem & spiritualement manducationem.

Ad secundum dicendum, quòd etiamsi infidelis sumat species sacramentales, corpus Christi sub sacramento sumit. Vnde manducat Christum sacramentaliter, si ly sacramentaliter determinat verbum ex parte manducati. Si autem ex parte manducantis, tunc propriè loquendo, non manducat sacramentaliter: quia non vitur eo quod accipit, vt sacramento, sed vt simplici cibo: nisi forte infidelis intenderet recipere illud quod Ecclesia confert, licet non haberet fidem veram circa alios articulos, vel etiam circa hoc sacramentum.

Ad tertium dicendum, quòd etiam si mus, vel canis hostiam consecratam manducet, substantia corporis Christi non desinit esse sub speciebus, quamdiu species illæ manent: hoc est, quamdiu substantia

tia

ria panis maneret, sicut etiam si projiceretur in lutum. Nec hoc vergit in detrimentum dignitatis corporis Christi, qui voluit à peccatoribus crucifigi absque diminutione suæ dignitatis: præsertim cum mus, aut canis non tangat ipsum corpus Christi, secundum propriam speciem, sed solum secundum species sacramentales. Quidam autem dixerunt, quòd statim cum sacramentum tangitur à mure vel cane, desinit ibi esse corpus Christi. Quod etiam derogat veritati sacramenti, sicut supra dictum est*.

*In corp.
art.*

Nec tamen dicendum est, quòd animal brutum sacramentaliter corpus Christi manducet: quia non est natum uti eo ut sacramento. Unde non sacramentaliter, sed per accidens corpus Christi manducat: sicut manducaret ille, qui sumeret hostiam consecratam, nesciens eam esse consecratam. Et quia id quod est per accidens, non cadit in divisione alicuius generis: ideò hic modus manducandi corpus Christi, non ponitur tertius præter sacramentalem & spiritualem.

ARTIC. IV.

Utrum peccator sumens corpus Christi sacramentaliter, peccet?

481

*Inf. ar. 7.
et 8. co. et
4. d. 9. a.
3. q. 1. q.
2. q. a. 4.
q. 2. cor.
1. cor.
11. lec. 7.
co. 2.* AD quartum sic proceditur. Videtur, quòd peccator sumens corpus Christi sacramentaliter, non peccet. Non enim est maioris dignitatis Christus sub specie sacramenti, quam sub specie propria. Sed peccatores tangentes corpus Christi sub specie propria, non peccabant, quin etiam veniam peccatorum consequerentur: sicut legitur Luc. 7. de muliere peccatrice & Matt. 14. dicitur. Quicumque tetigerit solum vestimenti eius, salvi facti sunt. Ergo non peccant, sed magis salutem consequuntur, sacramentum corporis Christi sumendo.

¶ 2. Præterea, Hoc sacramentum, sicut & alia, est quædam spiritualis medicina. Sed medicina datur infirmis ad salutem: secundum illud Matth. 9. Non est